

תפקידים רטוריים של חלקים תחביריים – תרגול

1. לפניכם משפט במבנה "אין... אלא...": **תנועות נוער אין רק מסגרות חינוכיות חשובות אלא מסגרות לגיבוש זהותם של בני נוער.**

א. בחרו באחד המשפטים הבאים שמנסח מחדש את המשפט מבלי להשתמש במבנה "אין... אלא", אך שומר על משמעות המשפט המקורי:

- תנועות נוער הן לא מסגרות חינוכיות חשובות או מסגרות לגיבוש זהותם של בני נוער.
- תנועות נוער הן מסגרות חינוכיות חשובות, אך הן לא מסגרות לגיבוש זהותם של בני נוער.
- תנועות נוער הן מסגרות חינוכיות חשובות וגם מסגרות לגיבוש זהותם של בני נוער.

ב. הסבירו את היתרון של הניסוח של המשפט הנתון על פי הניסוח שכתבתם.

- ניסוח בהיר יותר
- הדגשה
- פירוט והרחבה

2. לפניכם משפט המנוסח באמצעות המבנה "לא... אלא...": **לא התלמידים בחרו את נושא הצגת הסיום אלא המורים והמנהלים.**

א. ציינו את הקשר הלוגי במשפט זה:

- ויתור והסתייגות
- תנאי
- ניגוד
- סיבה ותוצאה

ב. בחרו באחד המשפטים הבאים שמנסח מחדש את המשפט מבלי להשתמש במבנה "לא... אלא", אך שומר על משמעות המשפט המקורי:

- התלמידים בחרו את נושא הצגת הסיום.
- המורים והמנהלים בחרו את נושא הצגת הסיום.
- התלמידים, המורים והמנהלים בחרו את נושא הצגת הסיום.
- לא המורים ולא המנהלים בחרו את נושא הצגת הסיום.

3. לפניכם שלושה משפטים ובהם מילים מסומנות בקו.

- (1) מחר, ללא ספק, ירד גשם.
- (2) הראיות מעידות, לכאורה, על שחיתות.
- (3) בשל המצב הביטחוני מסיבת הסיום, ככל הנראה, תידחה.

א. בחרו את התפקיד התחבירי המשותף למילים המסומנות בקו?

- קריאה
- פנייה
- הסגר
- תמורה

ב. מהי המטרה של השימוש בחלק תחבירי זה? בחרו את התשובה הנכונה.

- לפרט את דברי הכותב
- לציין את מידת הוודאות או הספק על הנאמר
- להביע דעה או הערה של הכותב על הנאמר
- לציין את מקור הדברים הנמסרים

4. לפניכם שלושה משפטים ובהם מילים מסומנות בקו.

- (1) על פי מקורות זרים, ישראל תקפה בסיסים צבאיים בסוריה.
- (2) ישראל תקפה בסיסים צבאיים בסוריה, לטענת שר החוץ הסורי.
- (3) בשל המצב הביטחוני, לדברי דובר צה"ל, לא מומלץ לנסוע לטורקיה.

א. בחרו את התפקיד התחבירי המשותף למילים המסומנות בקו?

- קריאה
- פנייה
- הסגר
- תמורה

ב. מהי המטרה של השימוש בחלק תחבירי זה? בחרו את התשובה הנכונה.

- לפרט את דברי הכותב
- לציין את מידת הוודאות או הספק על הנאמר
- להביע דעה או הערה של הכותב על הנאמר
- לציין את מקור הדברים הנמסרים

5. לפניכם שלושה משפטים ובהם מילים מסומנות בקו.

- (1) הפערים בין הצדדים במשא ומתן הולכים ומצטמצמים.
- (2) שביתת המורים עומדת להסתיים מחר.
- (3) בעקבות המשבר הפוליטי המשא ומתן בין הסתדרות המורים לפקדי האוצר תלוי על בלימה.

א. בחרו את התפקיד התחבירי המשותף למילים המסומנות בקו?

- הסגר
- תמורה
- נשוא מורחב
- נשוא כולל

ג. מהי המטרה של השימוש בחלק תחבירי זה במשפט (1)? בחרו את התשובה הנכונה.

- לציון תהליך, התהוות או הדרגתיות
- להבעת יחסו של מבצע הפעולה כלפי הפעולה
- להבעת אופן הפעולה
- לציון מידת הוודאות ביחס לקיום הפעולה

ד. מהי המטרה של השימוש בחלק תחבירי זה במשפט (2)? בחרו את התשובה הנכונה.

- לציון תהליך, התהוות או הדרגתיות
- להבעת יחסו של מבצע הפעולה כלפי הפעולה
- להבעת אופן הפעולה
- לציון מידת הוודאות ביחס לקיום הפעולה